



Innlandet SV

# Årsmøte 2022

Vedtatte uttalelser:

- Nei til baseavtalen
- Autorisasjon av Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS som besøkssenter Våtmark

## Nei til baseavtalen

Vedtatt av Innlandet SVs årsmøte 8. mai 2022.

I løpet av våren skal Stortinget ta stilling til tilleggsavtalen om forsvarssamarbeid mellom Norge og USA (SDCA) av 16. april 2021. Det var USA som tok initiativet til avtalen. Bakgrunnen var et ønske om å etablere likeartede og oppdaterte rettslige rammebetingelser for USAs tilstedeværelse i allierte stater i Europa og Asia. USA har forhandlet frem lignende avtaler med flere europeiske stater, herunder Bulgaria, Estland, Latvia, Litauen, Polen, Romania og Ungarn. Avtalen innebærer opprettelsen av fire «omforente områder» for amerikansk militær aktivitet i Norge, tre flybaser (Rygge, Sola og Evenes) og en marinebase (Ramsund). Alt tyder på at vi ved denne avtalen vil gå inn på en ordning med permanente amerikanske baser i Norge. Selv om styrkene roterer er dette noe som utenfra vil bli betraktet som permanente baser.

Avtalen fastsetter regler om strafferettslig jurisdiksjon som skiller seg fra tidligere avtaler. Artikkel XII innebærer en overføring fra Norge til USA av førsteretten til å straffeforfølge kriminelle handlinger medlemmer av de amerikanske styrkene eventuelt begår i Norge, også utenfor tjeneste. I særlige tilfeller, i praksis i særlig alvorlige saker f.eks. voldtekt, kan Norge trekke tilbake frafallet av denne førsteretten slik at saken etterforskes/pådømmes av norske myndigheter. Avtalen inneholder imidlertid bestemmelser som kan svekke muligheten for en effektiv etterforskning i disse sakene.

«Det er ingenting i denne avtalen som endrer den norske basepolitikken eller norsk politikk med hensyn til lagring eller utplassering av kjernefysiske våpen på norsk territorium», heter det i Artikkel I. Avtalen innebærer imidlertid at amerikansk utstyr og våpen ikke underlegges norsk kontroll. Krigsfartøy kan dermed ta med atomvåpen til norsk jord. I avtalen er det inntatt formuleringer om at bruken av de omforente områdene skal skje med full respekt for norsk suverenitet, norske lover og Norges folkerettslige forpliktelser. Norge og USA har ulikt syn på hva dette innebærer. USA har tatt til orde for at det etter avtalen kun gjelder en plikt til å etterleve norsk rett og norske folkerettslige forpliktelser, der dette er forenelig med USAs operative militære behov (Prop. 90 S side 33).

Innlandet SV mener avtalen er en klar uthuling av den norske basepolitikken. Basene vil bli et amerikansk oppmarsjområde som sannsynligvis vil bidra til økt spenning i forholdet til Russland, opprustning også på russisk side av grensen og økt krigsfare. Amerikanske baser i Norge øker risikoen for at Sola, Rygge, Evenes og Ramsund vil bli tidlige mål for russiske angrep, dersom det kommer til væpnet konfrontasjon mellom USA og Russland.

Innlandet SV ber Stortinget si nei til den foreslåtte baseavtalen.

# Autorisasjon av Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS som besøkscenter Våtmark

Vedtatt av Innlandet SVs årsmøte 8. mai 2022.

Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS (DNV) ble etablert i 2008, og eies av Nordre Land og Søndre Land kommuner. Hovedaktivitetene i selskapet er naturveiledning for skoleklasser og andre, åpent besøkscenter på Odnnes, drift av seter i Synnfjell, utstillinger, ombruksprosjektet "Oppatt", rådgivning og konsulenttjenester innen naturmangfold.

Våtmarkssenteret er lokalisert med kontorbygg og besøksbygg med utstillinger på østsiden av Dokkadeltaet ved Fugletårnet på Odnnes og i umiddelbar nærhet til Dokkadeltaet naturreservat. Dokkadeltaet naturreservat ligger i Nordre Land og Søndre Land kommune, og er et 3 km<sup>2</sup> stort naturreservat og Ramsarområde (internasjonalt verdifullt våtmarksområde) med mer enn 240 registrerte fuglearter.

## Om autorisasjon

Et autorisert besøkscenter er et fysisk center med autorisasjon til å spre kunnskap om norsk natur. Autorisasjonen gis av Klima- og miljødepartementet og forvaltes av Miljødirektoratet. Høsten 2020 var det 32 autoriserte besøkscenter spredt over hele landet. Sentrene er i delt inni nasjonalpark-, rovdyr-, verdensarv-, våtmarks- og villreinsenter, avhengig av hvilke natur- og kulturverdier de representerer. I 2021 ble det vedtatt autorisasjon og etablering av to nye center: Besøkscenter Oslofjorden og Besøkscenter Jomfruland nasjonalpark (Miljødirektoratet 2021).

Besøkscenterne formidler kunnskap om natur- og kulturgoder og tilgjengeliggjør disse godene for brukerne, både for norske og utenlandske tilreisende, ikke minst for lokalbefolkningen, og for andre som ellers ikke ville hatt mulighet til å ta del i godet. Kunnskapsformidling om naturen og dens sammenhenger til voksne og barn kan bidra til økt innsikt, respekt, engasjement og omsorg for natur- og kulturmiljøet. Dette er kjernen i besøkscenterenes virksomhet og en viktig del av deres samfunnsnytte. Sentrene bidrar også til å øke tilgjengeligheten til naturen og til å øke verdiskapingen i tilknyttet næringsliv, særlig reiselivet.

Det er i dag seks autoriserte våtmarkssenter i Norge: Ilene, Jæren, Lista, Nordre Øyeren, Oslo og Ørland.

For DNV vil det å bli autorisert som besøkscenter gi muligheten til å tilby skoleklasser i Innlandet gratis naturveiledning og centeret kan tilby en rekke gratis publikumsaktiviteter gjennom året.

[Les mer om autorisasjon her.](#)

DNV har søkt om autorisasjon flere ganger og sist gang det ble åpnet for å sende en søknad var i 2015. Nye center vedtatt etablert i 2021 var politisk foreslått opprettet rundt Oslofjorden og på Jomfruland og følgelig var det ikke aktuelt for DNV å søke.



DNV er en svært viktig ressurs med stor kompetanse i arbeidet med det grønne skiftet. Eksempelvis når vi gir uttalelser på reguleringsplaner, utbyggingsprosjekter, næringsetablering o.l. som blir lagt ut til høring. Innlandet SV vil bidra til at DNV blir autorisert som besøkscenter våtmark.

Innlandet SV:

- støtter at Dokkadeltaet Nasjonale Våtmarkssenter AS (DNV) blir autorisert som besøkscenter Våtmark
- vil at DNV skal prioriteres ved ei ny runde med autorisasjon
- vil at SV skal arbeide for større satsing på naturveiledning og at alle de autoriserte besøkscenterne får naturveileder knytt til sentrene

For mer informasjon se [dokkadeltaet.no](https://dokkadeltaet.no)